T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/687
KARAR NO : 2020/66
KARAR TR : 27/01/2020

ÖZET: Mevzuata aykırı olarak alındığı ileri sürülen, davacı şirkete ait güneş enerji santrali (GES) proje onay bedellerinin, davalı TEDAŞ'tan yasal faiziyle beraber iadesi istemiyleaçılan davanın,İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.B. Güneş Enerjisi Elektrik Üretim Limited Şirketi
Vekili : Av. B.A. A.
Davalı : Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi
Vekili : Av. F.A.S.

O L A Y:Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Müvekkilinin Muğla ili Milas İlçesinde hazırladığı güneş enerji santrali (GES) projelerini davalı TEDAŞ' ın onayına sunduğunu, davalının talebi üzerine 11/05/2017-31/10/2017 tarihleri arasında toplam 22.406,24 TL onay bedeli ödemesi yaptığını, davalı tarafından talep edilen bu bedelin hukuki bir dayanağının bulunmadığının İdare Mahkemesi kararlarıyla sabit olduğunu, davalının sebepsiz zenginleştiğini, müvekkilinden haksız tahsil edilen bedellerin ödeme tarihlerinden itibaren işleyecek ticari faizi ile birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekili süresinde verdiği cevap dilekçesinde, dava konusunun müvekkilinin mevzuat çerçevesinde ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yapılan yetki devrine istinaden gerçekleştirilen hizmet bedellerine ilişkin olduğunu, bu kapsamda uyuşmazlığın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğini ileri sürerek yargı yolu itirazında bulunmuştur.

ANKARA 9. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ 08.05.2019 tarihli duruşmada verdiği E:2019/119 esas sayılı ara kararı ile "Tarafların her ikisinin de anonim şirket olduğu, uyuşmazlığın ticari işten kaynaklandığı, TTK. 4 ve 5 maddeleri uyarınca Ticaret Mahkemeleri görevli olduğu anlaşıldığından, görevsizlik itirazının reddine" karar vermiştir.

Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; "...Elektrik enerjisine ilişkin faaliyetleri, temel olarak "üretim", "iletim", "dağıtım" ve "ticaret" başlıkları altında toplamak mümkündür. Hizmetin kesintiye uğramasının alternatif maliyetleri çok yüksek olduğu için bütün bu faaliyetlerin bir koordinasyon içinde yürütülmesi şarttır. Bu amaçla, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile 2001 yılında kamu tüzel kişiliğini haiz, İdarî ve mali özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek, enerji piyasasını düzenlemek ve denetlemek üzere Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kurulmuştur.

Elektrik piyasası faaliyetleri, 4628 sayılı Kanun ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatında detaylı olarak düzenlenmiştir. 6446 sayılı Kanun'un 4. maddesi, elektrik piyasası faaliyetlerini, üretim, iletim, dağıtım, toptan veya perakende satışı, ithalat ve ihracatı ile piyasa işletimi faaliyetleri olarak sıralamıştır. Kanun'da elektrik enerjisi "iletim" faaliyetinin münhasıran Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülebileceği düzenlenmiştir. Diğer faaliyetlerde ise, kamu tüzel kişilerinin yanında, özel hukuk tüzel kişilerinin de hizmetlerin yürütülmesine katılabileceği öngörülmüştür. Elektrik piyasası faaliyetlerinin yürütülmesinde kamu-özel ayrımı yapılmaksızın, kural olarak, lisans alınması zorunluluğu getirilmiştir. Bu itibarla, elektrik piyasası faaliyetlerinin, arz güvenliğini ve kamu hizmeti gerekliliklerini sağlayacak uyum içinde yürütülmesi adına düzenleme, denetleme ve kolluk faaliyetlerinde bulunma işlevlerinin kamu gücüyle yerine getirildiği bir kamu hizmeti faaliyeti olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun "Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler" başlıklı 14. maddesinde, lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf kişilerin sisteme bağlanmasına ilişkin teknik usul ve esaslar ile satışa, başvuru yapılmasına ve denetim yapılmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

6446 sayılı Kanun uyarınca yürürlüğe konulan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin "Bağlantı ve sistem kullanımı için başvuru" başlıklı 9. maddesinin 23/03/2016 tarihinde yeniden düzenlenen 2. fıkrasında,

"Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesisleri bakımından ilgili il özel idaresinden su kullanım hakkı izin belgesini alan ve diğer kaynaklar bakımından bağlantı başvurusu uygun bulunan veya İlgili Şebeke İşletmecisi tarafından teklif edilen alternatif bağlantı noktası önerisini kabul edenler ile rüzgar ve güneş enerjisine dayalı başvurularda Teknik Değerlendirme Raporu olumlu olanlara İlgili Şebeke İşletmecisi tarafından Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubu gönderilir. Kendisine Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubu gönderilen gerçek veya tüzel kişilere, söz konusu su kullanım hakkı izin belgesinin alınma veya Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubunun tebliğ tarihinden itibaren yüzseksen gün süre verilir. Gerçek veya tüzel kişiler söz konusu sürenin ilk doksan günü içerisinde üretim tesisi ve varsa irtibat hattı projesini Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kurum ve/veya tüzel kişilerin onayına sunar. Proje onayına yetkili Kurum veya Kuruluş tarafından proje onayı için başvuruda bulunan kişiler ile başvuru tarihlerini haftalık olarak internet sayfasında ilan eder. Doksan gün

içinde proje onayı için başvuruda bulunmayan gerçek veya tüzel kişilerin bağlantı başvuruları geçersiz sayılarak sunmuş oldukları belgeler kendilerine iade edilir." düzenlemesi yer almıştır.

3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2. maddesine 6719 sayılı Kanunla eklenen (j) bendinde;

"Elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim tesislerinin milli menfaatlere ve modern teknolojiye uygun şekilde kurulması ve işletilmesi için gerekli yükümlülükleri ile ilgili olarak inceleme, tespit, raporlama, proje onay ve kabul işlemleri yapmak üzere; ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarını, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında dağıtım lisansı sahibi tüzel kişileri veya özel hukuk tüzel kişilerini görevlendirmek, yetkilendirmek veya bu tüzel kişilerden hizmet satın almak ve bu tüzel kişilerin nitelikleri, yetkilendirilmesi, hak ve yükümlülükleri ile bu tüzel kişilere uygulanacak yaptırımları ve diğer hususları yönetmelikle düzenlemek." Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri arasında sayılmıştır.

Bu bağlamda yürürlüğe konulan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliğinin 4. maddesinin (ıı) bendinde; proje onay biriminin (POB); elektrik tesislerinin, hesap ve raporlarını inceleyerek proje paftalarını onaylamak üzere görevlendirilmiş Bakanlık birimini veya bu amaçla Bakanlık tarafından yetkilendirilen DSİ, TEİAŞ, TEDAŞ, EDAŞ, EÜAŞ, OSB ve benzeri ihtisas sahibi kurum ve kuruluşlarını ifade ettiği belirtilmiş,

Aynı Yönetmeliğin "Yetki devri" başlıklı 8. maddesinde;

"Bu Yönetmelik kapsamındaki elektrik tesislerinin proje onay ve onaylı projelerine göre yapılan tesislerin kabul işlemleri ve tutanak onay işlemleri yetkisi Bakanlığa aittir. Bakanlık bu yetkisini doğrudan kullanabileceği gibi bu işlemleri ihtisas sahibi kurum, kuruluş veya tüzel kişilerle birlikte yapabilir ya da kurum, kuruluş veya tüzel kişilerden hizmet alarak ya da bu kurum, kuruluş veya tüzel kişilere yetki devretmek suretiyle yaptırabilir..."düzenlemelerine yer verilmiştir.

3154 sayılı Kanun ve Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliğinin verdiği yetki uyarınca tesis edilen 26/07/2016 tarih ve 19973 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı işlemi ile; elektrik tesislerinin proje onay, kabul ve tutanak onay işlemleri hususunda kurum ve kuruluşların yetkilendirilmesine ilişkin "Yetkilendirilme Tablosu" yürürlüğe konulmuş, bu tabloya göre lisanssız üretim tesisi olan GES'ler için davalı idare yetkilendirilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı şirketin, Muğla İli, Milas İlçesi, 116 ada, 2 parsel sayılı taşınmazda kurulması planlanan Kayalar Güneş Enerjisi Santrali projesinin onayı için Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kurum olan davalı idareye başvurduğu, davalı idare tarafından proje onayı için 23/08/2016 tarih ve 16-298 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan "Elektrik Tesislerinin Proje Onayı ve Kabul İşlemlerine Ait Yetkilendirmelere İlişkin Usul ve Esaslar" uyarınca, TEDAŞ Genel Müdürlüğü Hizmet Satışı, Araç ve Gereç Kira Yönetmeliği esasları çerçevesinde talep edilen proje onay bedelinin ödendiği ve bu bedelin, tazmin yolu ile tahsili amacıyla yargı yoluna başvurulduğu anlaşılmaktadır.

Olayda, dava konusu proje onay bedellerinin, TEDAŞ Genel Müdürlüğü Hizmet Satışı Araç Gereç Kira Yönetmeliği; Elektrik Tesislerinin Proje Onayı ve Kabul İşlemlerine Ait Hizmet Bedellerinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslardan kaynaklandığı açık olup; bu konuda yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca yetkilendirilen TEDAŞ Genel Müdürlüğünce, kamu hukuku alanında, kamu gücüne dayalı, re' sen ve tek yanlı olarak tesis edilen proje onay bedellerinin tazmini için açılan davada yargısal denetimin, İdarî yargıda yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır" şeklindeki gerekçe ile 2247 sayılı Yasanın 10'uncu maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

Mahkememizce 2247 sayılı Yasanın 13/son maddesi uyarınca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından görüş istenmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI: Elektrik enerjisine ilişkin faaliyetlerin bir koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 2001 yılında kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek, enerji piyasasını düzenlemek ve denetlemek üzere EPDK kurulmuştur.

Elektrik piyasası faaliyetleri, 4628 sayılı Kanun ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatında ayrıntılı olarak düzenlenmiş, 6446 sayılı Kanunun 4. maddesinde elektrik piyasası faaliyetleri; "piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, piyasa işletim, ithalat ve ihracat faaliyetleri" olarak sıralanmıştır. Kanunda elektrik enerjisi iletim faaliyeti dışındaki diğer faaliyetlerde, kamu tüzel kişilerinin yanında, özel hukuk tüzel kişilerinin de hizmetlerin yürütülmesine katılabileceği öngörülmüştür. Elektrik piyasası faaliyetlerinin yürütülmesinde kamu-özel ayrımı yapılmaksızın, kural olarak lisans alınması zorunluluğu getirilmiştir.

Bu durumda, elektrik piyasası faaliyetlerinin, arz güvenliğini ve kamu hizmeti gerekliliklerini sağlayacak uyum içinde yürütülmesi adına düzenleme, denetleme ve kolluk faaliyetlerinde bulunma işlevlerinin kamu gücüyle yerine getirildiği bir kamu hizmeti faaliyeti olduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan, elektriğin kamu hizmeti özelliği, "dağıtım" faaliyeti açısından ele alındığında, 6446 sayılı Kanun, dağıtım şirketlerinin lisanslarında belirtilen bölgelerdeki tesislerde yenileme, ikame ve kapasite artırım yatırımlarını yapma, dağıtım sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan tüm sistem kullanıcılarına, eşit taraflar arasında ayrım gözetmeksizin elektrik enerjisi dağıtımı ve bağlantı hizmeti sunma yükümlülüğü getirmiştir. Kanunda ve ilgili yönetmeliklerde, "dağıtım" faaliyetini yerine getirecek işletmelerin uyması gereken yükümlülükler açıkça düzenlenmiştir. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi doğrudan hizmetin aksamasına yol açacak niteliktedir. Bu nedenle elektrik piyasası faaliyetlerinden "dağıtımın" kamu hizmeti niteliğinde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Elektrik dağıtım piyasasının en temel aktörü TEDAŞ, tüzel kişiliğe sahip, 6446 sayılı Kanun, 233 ve 399 sayılı KHK ve Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabi, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı, elektrik dağıtımıyla, elektriğin tüketicilere perakende satışı ve tüketicilere perakende hizmet verilmesi ile iştigal eden bir iktisadi devlet teşekkülüdür. Doğal tekel niteliğindeki elektrik dağıtım faaliyeti 4628 ve 6446 sayılı Kanun öncesinde TEDAŞ tarafından gerçekleştirilmekte iken, 4628 ve 6446 sayılı Kanun uyarınca, dağıtım sektörünün, EPDK tarafından verilen dağıtım lisansları ile bölgesel tekeller olarak işletilmesi öngörülmüştür. 17/03/2004 tarihinde Yüksek Planlama Kurulunun (YPK) 2004/3 sayılı kararı ile onaylanarak yürürlüğe giren "Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi (Strateji Belgesi) ile elektrik dağıtım ve üretim alanları için özelleştirme girişimi başlatılarak, özelleştirme uygulamalarına dağıtım sektöründen başlanacağı belirtilmiş, Strateji Belgesi'ndeki eylem planına

uygun olarak Özelleştirme Yüksek Kurulunun (ÖYK) 02/04/2004 tarihli ve 2004/22 sayılı kararıyla TEDAŞ özelleştirme programını alınmıştır. Bu kapsamda, söz konusu YPK kararı ekinde yer alan dağıtım bölgelerinin şirketleştirilmesinin tamamlanarak TEDAŞ'ın hissedarı olduğu ve dağıtım, perakende satış hizmeti yürüten 20 dağıtım şirketi oluşturulmuştur. 4628 sayılı Kanunun 6446 sayılı Kanunun 30. maddesi ile mülga 14/2. maddesindeki, "TEDAŞ'ın faaliyet alanında yer alan ve dağıtım faaliyeti için gerekli olan işletme varlıklar üzerinde, mülkiyeti saklı kalmak kaydı ile TEDAŞ ile belirlenen dağıtım bölgelerinde faaliyet göstermek üzere kurulan elektrik dağıtım şirketleri arasında işletme hakkı devir sözleşmesi düzenlenebilir.,, kuralı uyarınca, TEDAŞ ile % 100 hisselerine sahip olduğu 20 elektrik dağıtım şirketi arasında dağıtım varlıklarının işletilmesine yönelik idari sözleşme niteliğine sahip "İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi" imzalanmış ve ÖYK'nın 07/11/2005 tarihli ve 2005/125 sayılı kararıyla da; sermayesinin %100'ü TEDAŞ'a ait olan ve elektrik dağıtım bölgelerinde dağıtım lisansı ile TEDAŞ'ın uhdesinde bulunan dağıtım sisteminin işletme hakkına sahip olan veya ileride sahip olacak dağıtım şirketlerinin hisselerinin blok olarak satış yöntemi ile özelleştirilmesine karar verilmiştir.

Dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesinde "İşletme Hakkı Devri"ne dayalı "Hisse Satış Modeli" uygulanmakta olup, bu modele göre yatırımcı, özelleştirilen dağıtım şirketinin bulunduğu bölgedeki elektrik dağıtım lisansına sahip tek şirket olmaktadır. Ancak, yatırımcının işletme hakkını devraldığı dağıtım tesisleri ve bu tesislerin işletilmesinde varlığı zorunlu unsurların mülkiyeti TEDAŞ'ın uhdesinde kalmaya devam etmektedir. Yatırımcı, dağıtım şirketinin hisselerinin sahibi olarak, TEDAŞ ile imzalanmış olan işletme hakkı devir sözleşmesi çerçevesinde dağıtım varlıklarının işletme hakkını elde etmektedir. Ayrıca yatırımcı, işletme hakkı çerçevesinde vereceği hizmet ve üstlendiği yükümlülükleri, 4628 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca, EPDK'nın denetimi altında gerçekleştirmektedir.

Bu itibarla, yukarıda bahsedilen düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden, dava konusu proje onay bedelinin, TEDAŞ Genel Müdürlüğü Hizmet Satışı, Araç ve Gereç Kira Yönetmeliği ile Elektrik Tesislerinin Proje Onayı ve Kabul İşlemlerine Ait Hizmet Bedellerinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslardan kaynaklandığı, yukarıda belirtilen mevzuat uyarınca çıkarılan Yetkilendirme Tablosu ile yetkilendirilen ve yine belirtilen mevzuat hükümlerine göre üstün ayrıcalıklara sahip olan, yükümlülükler rejimine tabi tutulan, sorumluluğu ve denetimi bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen kamu hizmeti niteliğindeki elektrik dağıtım faaliyetini yürüten TEDAŞ Genel Müdürlüğü tarafından kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen proje onay bedelinin tazmini istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanunun 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 08/05/2019 tarihli ve 2019/119 Esas sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir" şeklinde görüş bildirmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 27.01.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı TEDAŞ vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde Davalı vekilince başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, mevzuata aykırı olarak alındığı ileri sürülen, davacı şirkete ait güneş enerji santrali (GES) proje onay bedellerinin, davalı TEDAŞ'tan yasal faiziyle beraber iadesi istemiyle açılmıştır.

Proje onay tarihinde yürürlükte olan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin;

"Bağlantı ve sistem kullanımı için başvuru" başlıklı 9. maddesinin 2. fıkrasında: "Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesisleri bakımından ilgili il özel idaresinden su kullanım hakkı izin belgesini alan ve diğer kaynaklar bakımından bağlantı başvurusu uygun bulunan veya İlgili Şebeke İşletmecisi tarafından teklif edilen alternatif bağlantı noktası önerisini kabul edenler ile rüzgar ve güneş enerjisine dayalı başvurularda Teknik Değerlendirme Raporu olumlu olanlara İlgili Şebeke İşletmecisi tarafından Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubu gönderilir. Kendisine Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubu gönderilen gerçek veya tüzel kişilere, söz konusu su kullanım hakkı izin belgesinin alınma veya Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubunun tebliğ tarihinden itibaren yüzseksen gün süre verilir. Gerçek veya tüzel kişiler söz konusu sürenin ilk doksan günü içerisinde üretim tesisi ve varsa irtibat hattı projesini Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kurum ve/veya tüzel kişilerin onayına sunar. Proje onayına yetkili Kurum veya Kuruluş tarafından proje onayı için başvuruda bulunan kişiler ile başvuru tarihlerini haftalık olarak internet sayfasında ilan eder. Doksan gün içinde proje onayı için başvuruda bulunmayan gerçek veya tüzel kişilerin bağlantı başvuruları geçersiz sayılarak sunmuş oldukları belgeler kendilerine iade edilir"

3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun;

"Görev" başlıklı 2. maddesinde; "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri ilgili Kanunlarda piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde ve ölçüde şunlardır:

...

(j) "Elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim tesislerinin milli menfaatlere ve modern teknolojiye uygun şekilde kurulması ve işletilmesi için gerekli yükümlülükleri ile ilgili olarak inceleme, tespit, raporlama, proje onay ve kabul işlemleri yapmak üzere; ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarını, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında dağıtım lisansı sahibi tüzel kişileri veya özel hukuk tüzel kişilerini görevlendirmek, yetkilendirmek veya bu tüzel kişilerden hizmet satın almak ve bu tüzel kişilerin nitelikleri, yetkilendirilmesi, hak ve yükümlülükleri ile bu

tüzel kişilere uygulanacak yaptırımları ve diğer hususları yönetmelikle düzenlemek"

Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliğinin;

"Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (ıı) bendinde; Proje onay birimi (POB): Elektrik tesislerinin, hesap ve raporlarını inceleyerek proje paftalarını onaylamak üzere görevlendirilmiş Bakanlık birimini veya bu amaçla Bakanlık tarafından yetkilendirilen DSİ, TEİAŞ, TEDAŞ, EDAŞ, EÜAŞ, OSB ve benzeri ihtisas sahibi kurum ve kuruluşları... ifade eder"

"Yetki devri" başlıklı 8. maddesinde: "1) Bu Yönetmelik kapsamındaki elektrik tesislerinin proje onay ve onaylı projelerine göre yapılan tesislerin kabul işlemleri ve tutanak onay işlemleri yetkisi Bakanlığa aittir. Bakanlık bu yetkisini doğrudan kullanabileceği gibi bu işlemleri ihtisas sahibi kurum, kuruluş veya tüzel kişilerle birlikte yapabilir ya da kurum, kuruluş veya tüzel kişilerden hizmet alarak ya da bu kurum, kuruluş veya tüzel kişilere yetki devretmek suretiyle yaptırabilir.

(2) Bakanlık, tesislerin proje onay ve kabul işlemleri ile tutanak onay işlemleri yetkilendirmesini; tesislerin niteliği, yetkilendirilen tüzel kişiler ile yetkilendirme süresi ve benzeri bilgileri içerecek şekilde, bir benzeri EK-1'de yer alan belge ile düzenler ve internet sitesinde yayımlar. Gerekli görülmesi halinde cari yıl içerisinde yapılan yetkilendirmeler, Bakanlık Oluru ile geçerlik süresi en az ilan edildiği yılın sonuna kadar olmak üzere revize edilerek, Bakanlığın internet sayfasında yayımlanır"

Hükümlerine yer verilmiştir.

Tüm dosya kapsamı ve özetlenen mevzuat hükümleri çerçevesinde sonuç olarak; Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) tüzel kişiliğe sahip, özel hukuk hükümlerine tabi, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı, elektrik dağıtımıyla, elektriğin tüketicilere perakende satışı ve tüketicilere perakende hizmeti verilmesiyle iştigal eden bir iktisadi devlet teşekkülüdür. Üstün ayrıcalıklara sahip olan ve yükümlülükler rejimine tabi tutulan, sorumluluğu ile denetimi son tahlilde bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen kamu hizmeti niteliğindeki elektrik dağıtım faaliyetini yürüten davalı Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ. Genel Müdürlüğü (TEDAŞ) ile davacı şirket arasında yukarıda alıntılanan mevzuat çerçevesinde verilen yetkinin kullanımı sırasında kamu gücüne dayalı, re' sen ve tek yanlı olarak tesis edilen proje onay bedellerinin iadesi davasının görüm ve çözümünde İdari Yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle, Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 08.05.2019 tarih ve E:2019/119 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 08.05.2019 tarih ve E:2019/119 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 27.01.2020 gününde, üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU ve Birol SONER'in KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN

KARŞI OY

Davalı TEDAŞ 14.02.2018 gün ve 30332 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Ana Statüsünde de belirtildiği üzere; tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür. Teşekkül; 6446 sayılı Kanun, 233 ve 399 sayılı KHK ve bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), elektrik sektöründeki yapının yeniden düzenlenmesi amacıyla 1970 yılında çıkarılan 1312 sayılı Kanun ile kurulmuş; özelleştirme politikaları çerçevesinde, Bakanlar Kurulunun 12.08.1993 tarih ve 93/4789 sayılı Kararı ile, Türkiye Elektrik Üretim - İletim A.Ş. (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) adı altında iki ayrı İktisadi Devlet Teşekkülü olarak yeniden yapılandırılmış ve 1994 yılında tüzel kişiliklerine kavuşmuşlardır. Daha sonra, dağıtım bölgeleri baz alınarak Kamu mülkiyetindeki elektrik işletmelerinin yeniden yapılandırılması suretiyle elektrik enerjisi dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesine karar verilmiş ve Yüksek Planlama Kurulu'nun 17.03.2004 tarih ve 2004/3 sayılı Kararı İle kabul edilen "Elektrik Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi" çerçevesinde Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 02.04.2004 tarih, 2004/22 sayılı kararı ile davalı şirketin de bağlı olduğu TEDAŞ özelleştirme kapsam ve programına alınmış, dağıtım bölgeleri yeniden belirlenerek, Türkiye 21 dağıtım bölgesine ayrılmıştır.

Bundan sonra davalı TEDAŞ' m 2 Nisan 2004 tarihinde alman karar ile diğer tüm elektrik dağıtım bölgeleri gibi özelleştirme kapsamına alındığı, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 07.03.2013 tarih. 2013/20 sayılı kararı doğrultusunda davalı şirketin % 100 kamu hissesinin 28.05.2013 tarihinde düzenlenen hisse satış sözleşmesiyle ticari bir şirkete devredildiği anlaşılmıştır.

Davalı TEDAŞ' m ana statüsünde özel hukuk hükümlerine tabi olduğu açıkça düzenlenmiştir.

Açıklanan tüm bu nedenlerle, davacı ile davalının özel hukuk hükümlerine tabi olduklarının tartışmasız olduğu gibi, dosyaya ibraz edilen sözleşme ve protokollerin incelenmesinde, davalının özelleştirilerek tüm kamu hisselerinin bir ticari şirkete devredilmiş olması, ana statüsünde özel hukuk hükümlerine tabi olacağının açıkça düzenlenmesi ve somut olayda taraflar arasındaki ihtilafin TTK hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği, bu nedenlerle davaya bakmakla görevli yargı yerinin Adli Yargı olduğu anlaşılmakla Sayın Çoğunluğun somut olayda görevli yargı yerinin İdari Yargı olduğu yönündeki kararma katılmıyoruz. 27.1.2020

Üye	Üye	Üye
Şükrü BOZER	**Mehmet AKSU**	**Birol SONER**